

โครงการสอน (Course Outline)
สาระการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนา รหัส 331201

ครูผู้สอน ม.บรรณบวร สตาภิรมย์
ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 /2557

ลักษณะวิชา

สาระพื้นฐาน สาระเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อื่น ๆ

1) คำอธิบายรายวิชา(ภาคเรียนที่ 1)

ศึกษา วิเคราะห์ ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า พระพุทธ ศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยืด
สายกลาง การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาศาสนา ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา (พระอัสสชิ พระกัศยปโคตรมีเถรี
พระนางมัลลิกา หมอชีวกโกมารภัจจ์) พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง (พระนาคเสน-พระยามิลินท์ สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี) พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต สุชีพ ปุญญานุภาพ)
ชาดก (เวสสันดรชาดก)วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาพระรัตนตรัยหลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 ประกอบด้วยทุกซ์ (ขั้นธ 5)สมุทัย (หลักกรรม ใน
เรื่อง นิยาม 5และวิตก 3)นิโรธ (ภาวนา 4)มรรค(พระสัทธรรม 3ปัญญาภูมิธรรม 4พละ 5อุบาสกธรรม 5)มงคล (สงเคราะห์บุตร สงเคราะห์ภรรยาหรือสามี สันโดษ) พุทธศาสน
สุภาสิตในเรื่อง จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้ บัณฑิตย่อมไม่แสดงอาการขึ้นๆ ลงๆ คนที่ไม่ถูกนินทาไม่มีในโลก ฆ่าความโกรธได้ย่อมอยู่เป็นสุข
การสังคายนาพระไตรปิฎก

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการ เฝหิยสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นำไปแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน กษัตริย์
ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถ อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

2) ตัวชี้วัดรายภาค(ภาคเรียนที่ 1)

ตัวชี้วัดรายภาค	ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
1. วิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าหรือ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็น มนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด ในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือประวัติศาสตร์ชาติตนนับถือ ตามที่กำหนด	มฐ. ส 1.1/1-2
2. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ การพัฒนาศรัทธา และปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	มฐ. ส 1.1/4-5
3. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ	มฐ. ส 1.1/13
4. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	มฐ. ส 1.1/14
5. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่	มฐ. ส 1.1/15

3) เนื้อหาวิชา

ภาคเรียนที่ 1

ระยะเวลา	เนื้อหาการเรียน
เนื้อหาการเรียนก่อนสอบกลางภาค – สอบกลางภาค	<p>หน่วยที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาในสมัยก่อนพระพุทธเจ้า - ความสำคัญของพระพุทธศาสนา <p>หน่วยที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวกศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก</p> <ul style="list-style-type: none"> - พุทธประวัติ - ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา - ศาสนิกชนตัวอย่าง - ชาดก
เนื้อหาการเรียนหลังสอบกลางภาค – สอบปลายภาค	<p>หน่วยที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระรัตนตรัย - อริยสัจ ๔ <p>หน่วยที่ 4 พุทธศาสนสุภาษิต และพระไตรปิฎก</p> <ul style="list-style-type: none"> - พุทธศาสนสุภาษิต - พระไตรปิฎก

4) วิธีการวัดผลประเมินผล

สัดส่วนคะแนนการวัดผลประเมินผล = คะแนนประเมินตามสภาพจริง (60 คะแนน) : คะแนนสอบ (40 คะแนน)

การวัดตัวชี้วัดรายภาค

ภาคเรียนที่	ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)
1	1 - 5

5) รายละเอียดการเก็บคะแนน

ภาคเรียนที่ 1

การเก็บคะแนนก่อนสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 25คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
2	- อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา	15
4	- ใบงานการดำเนินชีวิตตามแบบอย่างของพุทธสาวกหรือพุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	10

การเก็บคะแนนสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 20 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
1	- ทดสอบ สังคมชมพูทวีป,พุทธประวัติ	20

การเก็บคะแนนหลังสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 25คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
3	- อภิปรายพระรัตนตรัย,อริยะสัจ4	10
	- ใบงานพุทธศาสนาสุภาษิตกับการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	5
5	- อภิปรายแนวทางการศึกษาพระไตรปิฎก	10

การเก็บคะแนนแฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) : 10คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
2	- สื่อประกอบการอธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา	5
5	- สื่อประกอบการอธิบายแนวทางการศึกษาพระไตรปิฎก	5

การเก็บคะแนนสอบปลายภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 20 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
3	- ทดสอบหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	10
5	- ทดสอบพระไตรปิฎก	10

โครงการสอน (Course Outline)
สาระการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนารหัส ส31202

ครูผู้สอน ม.บรรณบวร สตาภิรมย์
ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 /2557

ลักษณะวิชา

สาระพื้นฐาน สาระเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อื่น ๆ

1) คำอธิบายรายวิชา(ภาคเรียนที่ 2)

ศึกษา วิเคราะห์ การปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม ศาสนพิธีเกี่ยวกับพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน พิธีถวายสังฆทาน พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน พิธีปวารณา การทำบุญเลี้ยงพระในโอกาสต่างๆ หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญและเทศกาลสำคัญในพระพุทธศาสนา การเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม การสวดมนต์แปล แผ่เมตตา และบริหารจัดการและเจริญปัญญาตามหลักสติปัญญา การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ (คิดแบบรู้เท่าทันธรรมดา คิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน) การสัมมนาและเสนอแนวทางในการธำรงรักษาพระพุทธศาสนาอันส่งผลถึงการพัฒนาคน พัฒนาชาติและโลก ประวัติของศาสนาของศาสนาอื่นและหลักคำสอนพื้นฐาน

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการ เฝ้าดูสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นำไปแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถ อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

2) ตัวชี้วัดรายภาค(ภาคเรียนที่ 2)

ตัวชี้วัดรายภาค	ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
1. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง	มฐ. ส 1.2/1
2. วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญของศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี	มฐ. ส 1.2/2-4
3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือ แสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	มฐ. ส 1.2/3
4. เห็นคุณค่า เชื่อมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาของตน แต่เมตตาและบริหารจัดการ และเจริญปัญญาตามหลักสติปัญญา หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	มฐ. ส 1.1/19-20
5. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาดน พัฒนาชาติและโลก	มฐ. ส 1.1/12, 1.2/5
6. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	มฐ. ส 1.1/17

3) เนื้อหาวิชา

ภาคเรียนที่2

ระยะเวลา	เนื้อหาการเรียน
เนื้อหาการเรียนก่อนสอบกลางภาค – สอบกลางภาค	หน่วยที่ 5หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ - หน้าที่ชาวพุทธ - มารยาทชาวพุทธ หน่วยที่ 6วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี - วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - ศาสนพิธี
เนื้อหาการเรียนหลังสอบกลางภาค – สอบปลายภาค	หน่วยที่ 7การบริหารจิตและการเจริญปัญญา - การบริหารจิต - การเจริญปัญญาตามหลัก - โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 8พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหา

	<p>และการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระพุทธศาสนากับ การศึกษาที่สมบูรณ์ - แนวทางการสัมมนา พระพุทธศาสนา - การสัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการดำรงรักษาพระพุทธศาสนาอันส่งผลถึงการพัฒนาดน <p>หน่วยพิเศษ ศาสนาสำคัญในประเทศไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนาคริสต์ - ศาสนาอิสลาม - ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู - ศาสนาสีข
--	--

4) วิธีการวัดผลประเมินผล

สัดส่วนคะแนนการวัดผลประเมินผล = คะแนนประเมินตามสภาพจริง (60 คะแนน) : คะแนนสอบ (40 คะแนน)

การวัดตัวชี้วัดรายภาค

ภาคเรียนที่	ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)
2	1 - 6

5) รายละเอียดการเก็บคะแนน

ภาคเรียนที่ 2

การเก็บคะแนนก่อนสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 25คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
1	- แสดงบทบาทสมมติมารยาทชาวพุทธ	5
2	- อภิปรายวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและการปฏิบัติตน	10
3	- อภิปรายขั้นตอนและการปฏิบัติตนในศาสนพิธี	10

การเก็บคะแนนสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 20 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
1	- ทดสอบหน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	10
2	- ทดสอบวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	10

การเก็บคะแนนหลังสอบกลางภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 25คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
4	- ปฏิบัติสมาธิ สวดมนต์ แผ่เมตตา	5
5	- สัมมนาเสนอแนะแนวทางการดำรงรักษาพระพุทธศาสนา	10
6	- อภิปรายองค์ประกอบของศาสนาสำคัญในประเทศไทย	10

การเก็บคะแนนแฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) : 10 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
2	- สื่อประกอบอภิปรายวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและการปฏิบัติตน	5
5	- สื่อ, ชิ้นงาน, ผลงานจากการสัมมนาเสนอแนะแนวทางการดำรงรักษาพระพุทธศาสนา	5

การเก็บคะแนนสอบปลายภาค (ประเมินตามสภาพจริง) : 20 คะแนน

ตัวชี้วัดรายภาคที่ต้องการวัด (ข้อที่)	วิธีการวัด	คะแนน
4	- ทดสอบการบริหารจิตและการเจริญปัญญา	10
6	- ศาสนาสำคัญในประเทศไทย	10